

RECOMPTE HIVERNAL D'AUS AQUÀTIQUES I LIMÍCOLES A MALLORCA I PITIÜSES, GENER 1996

Maties REBASSA*, Manuel SUÀREZ*
Oliver MARTÍNEZ**, Sijpko WIJK***

SUMMARY.- *Winter census of Wildfowl and Waders in Mallorca and Eivissa/Formentera, January 1996.* Results are shown of the census of Wildfowl and Waders carried out in January 1996 in the islands of Formentera, Eivissa and Mallorca, in 35 different localities. Up to 12.959 birds were counted, belonging to 58 species, what constitutes a record in number of species in relation to previous years.

Key words: Wildfowl, Waders, census, Mallorca, Eivissa, Formentera.

* Redacció i compilació. GOB-Mallorca, Verí, 1, 3r. 07001 Palma

** Compilació GEN/GOB-Eivissa, Via Púnica 50 baixos. 07800. Eivissa

*** Compilació GOB-Formentera, Apartat Correus 29. Formentera

Com ve essent habitual aquests darrers anys, durant el mes de gener es dugué a terme a les Balears el recompte hivernal d'aus aquàtiques i limícoles, activitat que es realitza a tota Europa sota la coordinació del International Waterfowl Research Bureau (IWRB). Els recomptes foren efectuats entre els dies 16 i 28 per ornitòlegs voluntaris del GOB i per personal del SECONA.

COBERTURA I METODOLOGIA

El nombre de localitats prospectades fou de 29 a Mallorca i de 6 a Eivissa i Formentera. No es disposa de les dades de Menorca:

Mallorca: s'Albufera, Salobrar de Campos, Estanys de s'Avall, Son Navata, Golfs de Calvià, s'Albufereta, Prat d'Alcúdia, Platja d'Es Trenc, Salinetes de la Colònia de Sant Jordi, Ciutat Jardí, Badia de Palma, Badia d'Alcúdia, Badia de Pollença, Bassa de Lloseta, Bassa de Son Ferriol, Depuradora de Binissalem, Embassament del Gorg Blau, Estany

d'Es Ponts, Golf de Canyamel, Port de Sóller, Ses Fontanelles, Torrent de Canyamel, Torrent de Na Borges, Torrent de Son Bauló, Torrent de Son Real, Torrent de Siller i La Gola. A més es varen prospectar les localitats de Depuradora de Palma i Embassament de Cúber amb resultat negatiu.

Pitiüses: Salines d'Es Codolar, Salines d'Es Cavallet, Ses Feixes de Talamanca i Bassa de regadiu de Sa Rota a Eivissa i Estany Pudent i Estany d'Es Peix a Formentera.

El recompte a totes les zones humides es va realitzar des de terra mitjançant material òptic adequat. S'Albufera fou prospectada també des de l'aire amb l'ajuda d'un ultralleuger degut a la seva gran extensió i a la dificultat de prospectar determinades zones interiors.

RESULTATS I DISCUSSIÓ

Mallorca. Varen ser censades 11.903 aus corresponents a 58 espècies

Taula I. Resultats per localitats: (Results per localities):

Mallorca: 1) S'Albufera; 2) Salobrar de Campos; 3) Estanys de S'Avall; 4) Golfs de Calvià; 5) Son Navata; 6) Platja d'es Trenc; 7) Prat d'Alcúdia; 8) Ciutat Jardí i Badia de Palma; 9) Salinetes

Espècie\Localitat	1	2	3	4	5	6	7	8
Tachybaptus ruficollis	100*	-	-	5	5	-	13	-
Podiceps cristatus	2	-	-	-	-	-	-	-
Podiceps nigricollis	2	8	-	-	-	-	-	-
Phalacrocorax carbo	145	65	-	-	-	-	5	21
Nycticorax nycticorax	21	-	-	-	-	-	-	-
Bubulcus ibis	164	-	-	-	-	-	-	-
Egretta garzetta	131	9	-	3	-	-	3	-
Egretta alba	3	-	-	-	-	-	-	-
Ardea cinerea	44	38	-	3	-	-	-	-
Ixobrychus minutus	1	-	-	-	-	-	-	-
Botaurus stellaris	1	-	-	-	-	-	-	-
Ciconia ciconia	-	-	-	1	-	-	-	-
Plegadis falcinellus	2	-	-	-	-	-	-	-
Phoenicopterus ruber	-	15	-	-	-	-	-	-
Anser anser	36	-	-	-	-	-	-	-
Tadorna tadorna	1	9	2	-	-	-	-	-
Anas penelope	298	11	51	3	-	-	-	-
Anas strepera	78	-	-	-	-	-	-	-
Anas crecca	727	57	12	49	14	-	-	-
Anas platyrhynchos	1362	170	406	90	52	-	-	-
Anas acuta	25	9	40	1	-	-	-	-
Anas clypeata	1095	60	369	3	7	-	-	-
Netta rufina	62	-	-	-	-	-	-	-
Aythya ferina	150	7	-	12	-	-	49	-
Aythya fuligula	85	-	-	-	-	-	2	-
Oxyura leucocephala	9	-	-	-	-	-	-	-
Mergus serrator	-	-	-	-	-	-	-	-
Circus aeruginosus	37	2	2	-	-	-	1	-
Circus cyaneus	3	-	-	-	-	-	-	-
Pandion haliaetus	3	1	-	-	-	-	1	-
Rallus aquaticus	250*	7	-	1	-	-	-	-
Gallinula chloropus	500*	-	-	64	134	-	1	-
Porphyrio porphyrio	18	-	-	-	-	-	-	-
Fulica atra	1877	1	-	114	31	-	47	-
Grus grus	7	-	-	-	-	-	-	-
Himantopus himantopus	2	114	-	-	2	-	-	-
Recurvirostra avosetta	-	3	-	-	-	-	-	-
Burhinus oedincnemus	-	1	3	-	-	-	-	-
Charadrius hiaticula	-	2	-	-	-	-	-	1
Charadrius alexandrinus	76	44	-	-	-	20	-	23
Pluvialis apricaria	-	21	-	-	-	225	-	-
Pluvialis squatarola	-	9	-	-	-	-	-	-
Vanellus vanellus	487	195	107	-	43	-	-	-
Calidris minuta	9	111	-	-	3	1	-	-
Calidris alpina	4	179	-	-	-	-	-	-
Philomachus pugnax	-	23	-	-	-	-	-	-
Gallinago gallinago	300*	23	3	-	19	-	-	-
Lymnocyptes minimus	1	-	-	-	1	-	-	-
Limosa limosa	-	1	-	-	-	-	-	-
Numenius arquata	1	3	-	-	-	-	-	-
Tringa erythropus	7	13	-	-	-	-	-	-
Tringa totanus	-	101	-	-	-	-	-	-
Tringa nebularia	5	7	-	-	-	-	-	-
Tringa glareola	-	1	-	-	-	-	-	-
Tringa ochropus	1	5	1	-	-	-	-	-
Actitis hypoleucos	2	1	-	-	-	-	-	1
Arenaria interpres	-	1	-	-	-	-	-	-
Alcedo atthis	50*	-	-	-	-	-	1	-
Total: 58 espècies	8184	1327	996	349	311	246	123	46

de la Colònia de San Jordi; 10) S'Albufereta; 11) Altres zones de Mallorca. Eivissa: 12) Salines d'Es Codolar; 13) Salines d'Es Cavallet; 14) Bassa de regadiu de Sa Rota; 15) Ses Feixes de Talamanca. Formentera: 16) Estanys de Formentera. (* estimacions).

9	10	11	12	13	14	15	16	TOTAL
-	-	5	-	-	-	-	-	128
-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	6	-	-	-	625	641
-	16	21	15	-	-	-	5	293
-	-	-	-	-	-	-	-	21
-	-	-	-	-	-	-	-	164
-	5	9	5	2	-	1	1	169
-	-	-	-	-	-	-	-	3
-	5	3	9	1	-	1	1	105
-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	62	-	-	-	-	77
-	-	-	-	-	-	-	-	36
-	-	-	7	-	-	-	1	20
-	-	-	8	-	25	-	-	396
-	-	-	-	-	-	-	-	78
-	-	-	11	-	-	-	-	870
-	-	42	-	-	-	-	-	2122
-	-	-	4	-	1	-	2	82
-	-	25	3	-	-	-	-	1562
-	-	-	-	-	-	-	-	62
-	-	5	-	-	-	-	-	223
-	-	1	-	-	-	-	-	88
-	-	-	-	-	-	-	-	9
-	-	1	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	42
-	-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	-	2	-	-	-	-	7
-	-	-	-	-	-	-	-	258
-	-	39	-	-	-	2	-	740
-	-	-	-	-	-	-	-	18
-	-	63	-	-	3	-	-	2136
-	-	-	-	-	-	-	-	7
4	-	-	-	-	-	-	-	122
-	-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	-	-	-	-	-	-	4
-	-	-	3	8	-	-	-	14
15	-	40	66	17	-	-	30	331
-	-	-	55	-	-	-	-	301
-	-	-	-	1	-	-	-	10
4	-	-	6	20	-	-	1	833
-	-	-	-	10	-	-	-	154
-	-	-	-	-	-	-	-	193
-	-	-	-	-	-	-	-	23
-	-	1	-	-	-	-	-	346
-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	4
-	-	-	-	-	-	-	-	20
11	-	-	2	14	-	-	-	128
-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	1	-	-	-	-	8
-	-	4	17	-	-	1	1	27
-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	2	-	-	-	-	-	53
34	26	261	282	73	29	5	667	12959

diferents (Taula I). La importància numèrica de l'hivernada ha estat molt semblant a la dels 5 anys precedents (1991-1995); sorpren però la gran diversitat específica assolida que enguany representa un nou màxim. En el cas de l'ànnera carablanca (*Oxyura leucocephala*) es tracta d'exemplars alliberats al Parc de s'Albufera de Mallorca, provinents de la cria en captivitat al Parc Nacional de Doñana.

A més dels aucells presents a la Taula I també es varen observar un exemplar de l'ànnera de les Bahames (*Anas bahamensis*) a Son Navata i dos cignes menuts (*Cygnus olor*) a s'Albufera de Mallorca, encara que amb tota probabilitat son aucells escapats de captivitat.

A la Taula II apareixen els resultats per a cada ordre d'aucells amb representació d'espècies al recompte, amb la mitjana dels anys 1991-95 a la vora per a una millor comparació (SIMPKO *et al.*, 1992; LÓPEZ-JURADO i ESCANDELL, 1993; MUÑOZ i ESCANDELL, 1994; MUÑOZ i CATCHOT, 1995). L'estabilitat per els

grups més nombrosos és evident i dona una idea de la capacitat d'acollida de Mallorca envers aquestes aus.

Com ja és sabut, la localitat que compta amb un major volum d'aus, quasi un 70% sobre el total d'aus censades, així com una major diversitat (45 espècies diferents), és s'Albufera de Mallorca. El Salobrar de Campos és la segona zona humida en importància, amb una diversitat de 37 espècies, bona part d'elles limícoles.

Pitiüses. Es varen recomptar 1.056 aus de 23 espècies diferents (vegeu Taula I), dues xifres que estan en clara concordança amb el que ha succeït aquests darrers anys (Taula III). A aquesta taula podem veure també una comparació de cada ordre d'aucells amb representació al recompte, tal com havíem fet per a Mallorca (SIMPKO *et al.*, 1992; LÓPEZ-JURADO i ESCANDELL, 1993; MUÑOZ i ESCANDELL, 1994; MUÑOZ i CATCHOT, 1995)

L'estabilitat és una altra vegada la nota predominant, per la qual cosa podem aplicar aquí també el comentari

Ordre	1996	1991-95
Podicipediformes	140	231
Pelecaniformes	273	226
Ciconiiformes	446	388
Phoenicopteriformes	15	4
Anseriformes	5.488	4.918
Falconiformes	50	47
Gruiformes	3.154	3.324
Charadriiformes	2.285	2.276
Coraciiformes	52	46
Totals	11.903	11.444
Nº Espècies	58	49

Taula II. Comparació entre anys dels ordres hivernants d'aus aquàtiques i limícoles a Mallorca.
Comparison by between years of the orders of Wildfowl and Waders in Mallorca.

Ordre	1996	1991-95
Podicipediformes	613	643
Pelecaniiformes	20	35
Ciconiiformes	21	40
Phoenicopteriformes	62	23
Anseriformes	62	31
Falconiformes	2	1
Gruiformes	5	8
Charadriiformes	253	210
Coraciiformes	-	1
Totals	1.056	993
Nº Espècies	23	23

Taula III. Comparació entre anys dels ordres hivernants d'aus aquàtiques i limícoles a Pitiüses.
Comparison by between years of the orders of Wildfowl and Waders in Eivissa and Formentera.

fet per Mallorca segons el qual aquesta estabilitat ens dona una idea de la capacitat d'acollida d'aus aquàtiques hivernants a Eivissa i Formentera. Cal destacar el progressiu augment dels efectius de flamencs (*Phoenicopus ruber*) censats, tots ells a les Salines d'Es Codolar d'Eivissa, localitat que compta amb la major diversitat específica (18 espècies d'aquàtiques) a les Pitiüses, així com també el manteniment en el nombre de soterins (*Podiceps nigricollis*) hivernants a Formentera, dada observada en els darrers anys després de la devallada del any 1991 (MUÑOZ i CATCHOT, 1995).

AGRAÏMENTS

Els participants en el recompte han estat: Juan Adrover, Olga Alonso, Simón Andreu, Patrícia Arbona, Catalina Artigues, Andreu Bonet, Francesca Crespi, Pere Dietrich, Jaume Estarellas, José Esteban, Alex Forteza, Leni Garí, Xavier Garí, Vicky Heredero, Jaume Jaume, Jesús R. Jurado, Carles López-Jurado, Xavier Manzano, José Martínez, Oliver Martínez, Joan Mayol, Mathias Meissner, Antoni Mestre, Jordi

Monterde, Antoni Muñoz, Joan C. Montaner, Jordi Muntaner, Susana Quintanilla, Joan Ramis, Maties Rebassa, Llorenç Roig, Juan Sánchez, Josep Sansó, Manuel Suárez, Josep Sunyer, Pere Tomás, Pere Vicens, Sijpko Wijk.

BIBLIOGRAFIA

- LÓPEZ-JURADO, C. i ESCANDELL, R., 1993. Recompte hivernal d'ocells aquàtics i limícoles a les Balears, gener de 1992 in *Anuari Ornitològic de les Balears* 1992, vol. 7, pp 47-53. GOB. Palma.
- MUÑOZ, A. i CATCHOT, S., 1995. Recompte hivernal d'aus aquàtiques i limícoles a Balears, gener 1994 i 1995 in *Anuari Ornitològic de les Balears* 1994, vol.9, pp 61-67. GOB. Palma.
- MUÑOZ, A. i ESCANDELL, R., 1994. Recompte hivernal d'aus aquàtiques i limícoles a les Balears, gener de 1993 in *Anuari Ornitològic de les Balears* 1993, vol. 8, pp. 61-66. GOB. Palma.
- SIJPKO, W., CATCHOT, S. i LÓPEZ-JURADO, C., 1992. Recompte hivernal d'ocells aquàtics i limícoles a les Balears in *Anuari Ornitològic de les Balears* 1991, vol. 6, pp. 63-66. GOB. Palma.